

DE
URINA ALBUMINOSA.

DISSERTATIO
INAUGURALIS MEDICO-CHIRURGICA
QUAM
SENSU ET AUCTORITATE
GRATIOSI MEDICORUM ORDINIS

IN
ALMA LITTERARUM UNIVERSITATE
FRIDERICA GUILLELMA

UT SUMMI
IN MEDICINA ET CHIRURGIA HONORES

RITE SIBI CONCEDANTUR
DIE XXVI. M. MARTII A. MDCCCLIII.

H. L. Q. S.

PUBLICE DEFENDET

AUCTOR

FRID. LUD. RICH. WEYDENER
SAXO-BORUSSUS

OPPONENTIBUS:

FR. KRATZ, med. et chir. Dr.

J. BRAUNECK, med. et chir. Dr.

C. SCHOLZ, med. et chir. Dr.

BEROLINI,
TYPIS B. SCHLESINGER.

Lane Medical Library

URINA ALBUMINOSA.

DESCRIPTIO

ALBUMINURIAE, ET URINAE ALBUMINOSAE, QUAE IN MORBIS ACUTIS, ET CHRONICIS, OBSERVATUR.

GRATIOSA MEDICORUM ORBITA

Digitized by the Internet Archive
in 2026

URINA ALBUMINOSA

AMICISSIMO

GUSTAVO DOBBERKAU,

MEDICINAE ET CHIRURGIAE DR,

OMNIBUS HASCE

STUDIORUM PRIMITIAS

GRATO ANIMO

D. D. D.

AUCTOR.

Quum antiqui medici, Hippocrates, Galenus, alique haud distincti profiterentur, quae esset conditio inter hydropem et renum morbum, XVI saeculi medici, quippe qui eo tempore viverent, quo cadavera saepius secabantur, atque inter eos potissimum Morgagni hydropicorum renes, in quibus degeneratio ea, quae dicitur Brightiana, perspiciebatur, accuratius describere coeperunt.

At vero multo serius, quam cogniti sunt hydropicorum renes degenerati, diligentius perquisitum est, quomodo mutaretur eorum, qui hydrope affecti essent, urina.

Quotcunque enim fuerunt, veterum medicorum quaestiones nihil fere effecerunt, quoniam in sola contemplatione semper haerebant, qua numquam intelligitur, materiae quaedam, quum facili negotio dissolvantur, utrum adsint nec ne. Itaque ante Cotunnium (1) non fuerunt, qui urinam hydropicorum albumine mixtam esse contenderent. Qui vero eum secuti sunt, quam-

(1) Cotunnii de ischiade nervosa commentarius. Viennae 1770.

quam eos non fugit, et esse conditionem quandam inter hydropem et renum morbum, et inveniri urinam albuminosam in quibusdam hydropis stadiis, tamen Bright(1) primus fuit, qui argumentis clarissimis demonstravit, renum morbum et hydropem saepe inter se conjunctos apparere, ita ut unum morbum eos existimare liceret. Quas Brightii sententias propagaverunt Christison et Gregory, quorum alter praecipue sanguinis et urinae statum accuratius descripsit. Qui quidem medici in eo saepius consenserunt, urinam albuminosam non solum in hac renum degeneratione, sed etiam aliis in morbis animadverti. R. Willis(2) summa cum diligentia id cognoscere studuit, quibus potissimum signis urina albuminosa in morbo Brightii discerni posset ab ea, quae appareat in aliis morbis. Neque negligendum est maximum hac de re meritum Rayeri(3) ejusque discipulorum, Tissot, Labatier, Desir etc., qui morbum, de quo agitur, certam inflammationis formam putarunt, quam quidem, quoniam semper albumen in urina inveniretur, albuminosam nominarunt et certe a nephritide et simplice et rheumatica sic dicta discreverunt.

Becquerel(4) auctore morbus Brightii nihil aliud est, nisi affectio corpusculorum Malpighii, quae quidem ex ejus sententia pars renum secretoria princeps sunt.

(1) Bright, report on medical cases. Lond. 1827.

(2) Urinary diseases and their treatment. Lond. 1838.

(3) Rayer, traité des maladies des reins. 1840.

(4) Sémiotique des urines. Paris 1841.

Germanici medici hancce potissimum sententiam utrum vera an falsa sit perquirere studuerunt, atque summum laborem consumpserunt, ut cognoscerent, quas perturbationes Brightiana degeneratio efficeret in renum structura. Henle (1) et Nasse primi fibrinam coagulata in urina viderunt, postea etiam a Simone, Schellero et aliis descriptam. Etiam eae quaestiones, quae disquisitionibus J. Muelleri et Bowmanni de singulari renum structura jamjam publicatis factae sunt, ex variis causis Brightianam renum degenerationem pendere ostenderunt. Neque vero Henle (2) degenerationem illam variis renum parenchymatis mutationibus egigni censet. Reinhardt (3) denique Brightii morbum inflammationem esse putavit ejusmodi, ut fibrina exsudata non organisetur; esse nephritidem diffusam.

Quas omnes quaestiones si iterum animo completimur, facile id intelligimus, magnam quidem illius morbi materiem adesse; attamen quam diu de renum degenerationis albuminisque in urinam transitus caussis variae sententiae defendi, neque singula hujus morbi symptomata certis physiologiae legibus declarari queunt: tamdiu hujus rei quaestiones secundo exitu non sunt definiendae.

Proposuimus nobis hoc in libello omnes eos morbos componere, in quibus doctissimorum medicorum

(1) Zeitschrift für rationelle Medizin Heft I.

(2) Handbuch der rationellen Pathologie. Braunschweig, 1843. II. Bd.

(3) Deutsche Klinik. Göschen 1849. No. 5.

diligentia albumen in urina animadvertit; ita tamen, ut degenerationem, qua afficiuntur, renes urinae albuminosae secretionem, paucis commemoremus.

ANATOMIA PATHOLOGICA.

Auctoribus Reinhardt (1) et Frerichs (2) tria renum degenerationis stadia discernuntur:

1) Stadium hyperaemiae et exsudationis inflammatione.

Hoc in stadio perraro anatomicorum quaestiones versantur. Renes amplificati sunt, volumen et pondus haud raro duplicata in primis substantiae corticalis incremento, interdum quoque generali hyperaemia multisque sanguinis exsudationibus in substantia corticali, quae quidem saepius clarior quam bona valetudine videtur, multis cum rubris maculis. Capsula renalis facili negotio dissolvitur, substantia parva vi scinditur. Exploratio microscopica in multorum renis antris, praecipue in substantia corticali, fibrinam granulata cylindricam offert, praesertim inter canaliculorum epithelia auctore Frerichs non funditus commutata. Auctore autem Reinhardt epithelio jam in hoc stadio granulata apparent moleculis subtilibus, quae solvuntur acido acetico, depositis, ac jam satis multas continent pinguedinis moleculas, alterationes quidem nutritione epitheliorum exsudatione commutata profectas. In quo tamen

(1) Annalen des Charitékrankenhaus. Berlin 1850 1ser Jahrgang.

(2) Brightsche Nierenkrankheit. Braunschweig 1850.

non est negligendum, Frerichs etiam in renibus recte dispositis canaliculorum spatium plenum animadvertisse guttis pinguibus, quas habuit pro detritu glandularum epithelii in materia commutanda consumti. Canaliculi sunt plerumque sine colore, inter se simillimi et laeves, interdum haematino injecto tincti, epitheliis sanguinisque corpusculis inhaerentibus. —

2. Stadium, quo cognoscitur pinguis infiltratio (Reinhardt), exsudatio exsudatque commutationes initium (Frerichs). Jam renis hyperaemia magis magisque abjicitur, praecipue ex substantia corticali, quae colore paulatim privata parenchymati pyramidum rubro mirifice repugnat. Renis incrementum voluminis, quod adhuc augetur, etiamnunc praecipue e substantiae corticalis infiltrationem proficiscitur, quae penitus demissa saepius in pyramidum basin penetrat harumque tubulos disjicit ac totum conum fibrata pennataque facie afficit. Qua in commutatione ren aut planus laevisque aut leviter apparet grannulatus, cum singuli canaliculi contorti superficiales vehementius ab exsudato et pinguedine sint distenti. E quaestione microscopica cognoscuntur canaliculorum epithelia plus minusve pinguedinis moleculis impleta atque ad primum cellularum granulorumque aggregatorum stadium redacta, qui denique dissolvuntur in guttarum adipis proteïnique particularum detritum.

„Fuehrer“ (1) animum vertit ad aegrum epithe-

(1) Rückblicke auf die Fortschritte und Leistungen der gesammten Medizin. 1850. Bd. I.

liorum incrementum, quod ita, ut quaque in superficie secernente inflammata, invenitur. Qua in re singula epithelia non ad summam perfectionem adducta crebrisque secrementis e formationis suae sede mature submota maxime sunt idonea, quae pingue depraventur ac viescant.

Sed alia epitheliorum pars jam prius quam pinguedinis infiltratio sit facta, in parvas laminae epidermidis squamulis similes redigitur, quae paullatim dilabuntur itaque multos canaliculos fere totos explent (Nephritis desquamativa auctoribus Todd et Johnson). Maxima canaliculorum pars plus minusve dilatata hic illic efflata (qui tumor auctore Frerichs praecipue voluminis incrementum efficit) atque expleta invenitur substantia satis fusca, granulata, e pinguedinis globulis composita, quae ipsa e commutatione epitheliorum integumenti exsudato tincti profecta est; contra alii canaliculi cylindros e fibrino constructos ejusdem quidem generis, sed densiores et nitidiores continent. Capsulae quoque Malpighii exsudato pingui afficiuntur epitheliisque implentur, quae vasorum rete mirabile tegunt.

3, Stadium atrophiae renum. Jam renes magis magisque decrescunt, ita ut postremo multo minores levioresque sint, quam statu normali. Tunica renum albuginea, per omnes fere partes tumefacta et coloris ex fusco albi, vi modo detrahatur. Superficies granulosa punctata, in qua inveniuntur plures sulci satis ampli minoresque plicae, et venis varicosis et pigmentis ex capillaribus apoplecticis natis distributa est. In segmento

quolibet renum parum elasticorum substantia potissimum corticalis sublata est sulcataque numerosis chordis albescentibus cum in superficie visilibus sulcis conjunctis; pyramides quamquam paullulum corrugatae, tamen strato corticali sunt multo minus. Renes, qui microscopio studet cognoscere, reperit in eorum locis sulcatis rariores canales uriniferos, quam in parenchymate renum normali, aut in locis eminentibus iis, in quibus haud secus atque in altero stadio apparent. Canales, contenta materia ejecta, exceptis nonnullis guttis aut granulis adiposis, voluminibus diametrisque diminuuntur, mox vix distinguuntur oculo armato neque eorum loco quidquam remanet, nisi massa quaedam fibrosa ex textu celluloso interstitiali genita, in qua residua quaedam membranae primordialis canalium uriniferorum cognoscuntur. Cui textui sphaerulae et columellae adipis et glomeruli corrugati Malpighii interspersi sunt, quorum ansae vasorum saepe difficulter distinguuntur. Neque minus vasa capillaria renum vacuefactorum aut oblitterata aut in materiam adiposam commutata oculo apparent, ita ut injectiones renum hoc in stadio non nisi imperfectae efficiantur.

Attamen quoniam hoc in loco permaturae tantum formae trium stadiorum exponere lieet, consentaneum est, magis exigua et intensitate et extensitate morbi formas esse saepissime haud ita maturas, id quod valet vel in ultimo stadio, in quo renes volumen normale servant, consistentiae et coloris defectio exigua, granulationes ita minutae esse possunt, ut a tironibus morbus

saepe non cognoscatur. Fit quidem rarissime ut inveniatur ibidem purulenta exsudata, focorum suppurationis similia, qui singuli aut conglomerati in renum substantia reperiuntur. Complicatio cum aliis renum morbis nonnunquam adest, ut cum renum tuberculosi, cum atheromatosa degeneratione renum, cum venis coagulo sanguineo oblitteratis.

Ut accuratius renum naturam cognosceret, v. Wittich (1) objectorum sive particulas sive partes acido nitrico diluto et fervido infudit, coctasque et ex acido remotas in vase aperto aut temperatura aucta siccavit. Quae acido nitrico efficitur coagulatio prohibet, ne nimis concreascit neve effluat cruor, qui in sero sanguinis retentus latet.

Post c. viginti quattuor horas praeparata solida erant. Cum igitur renes aceto venali cocti multo lentius siccentur, magis corrugentur nec unquam truncos vasorum distinctos servant: tamen particulas histologicas vel subtilissimas multo luculentiores exhibent. Quorum praeparatorum induratorum fragmenta ut idonea fiant perscrutationi microscopicae, superficies praeparati antea liquefiat oportet, cum massa minime elastica nimis minutim frangatur. Segmenta plerumque involuta aquae gutta facili negotio subtilissime planantur et extenduntur. Loco aquae solutione Kali carbonici addita, objectum tam luculentum apparet, ut a recenti vix differat.

(1) Archiv für patholog. Anat. und Physiol., herausgegeben von Virchow und Reinhardt. 3. Bd. p. 143.

Jam ad propositum pergamus. Qua in re causae, quibus una cum albumine fibrina coagulata in urina apparet, quod certum indicium est renum degeneratio-
nis supra expositae, ab iis distinguendae sunt, in quibus albumen sine fibrina coagulata offertur, quod renum non mutatorum indicium est.

Au prius genus pertinet

Morbus Brightii,

cui et nomina Albuminuria, Albuminorrhoea, Oror-
rhoea, Nephritis albuminosa a medicis data sunt, quam-
quam his nominibus non causa morbi, sed singulare
tantum symptoma significatur.

Morbus Brightii, ut Reinhardt explicavit, neque
constantibus terminationibus finitus, neque ortu et pro-
cessu aequabilis est.

Quod Reinhardt tantummodo de intensitate etc.
maxime variam renum affectionem, ac quidem, ut sub-
tilius exprimamus, nephritidem diffusam intelligi vult;
quam significationem Frerichs idoneam non putat, nisi
exsudatio plasmatis sanguinis cum paralytica amplifica-
tione vasorum capillarium conjuncta est, sin modo com-
pressio vasculorum venosorum renum causa exsudationis
est, ipsam phlogosin admittendam non censet. Ceterum
ne subsistas in opinione a multis enunciata, complexum
symptomatum morbi Brightii pendere posse ex variis et
diversis renum morborum causis, scias, quum Frerichs
demonstrarit, omnes renum structurae commutationes,
quae in cadaveribus morbo Brightii mortuorum reperi-
antur, valde subtiliter in unum et eundem processum

exsudationis restitui posse. Morbi Brightii ubivis eadem est natura; laesionum anatomicarum magna varietas inter hyperaemiam, infiltrationem pinguem et renum atrophiam continuatio seriesque est.

Tria sunt gravissima in morbo Brightii comparentia symptomata: singularis commutatio urinae, hydrops et Uraemia.

Commutationes urinae et ad qualitatem et ad quantitatem pertinent.

Urina, quae in acuto processu morbi Brightii, ut fere fit, sanguinem continet, in eodem loco remanens plus minusve spissum facit sedimentum, magna ex parte et corpuscula sanguinis, et corpuscula muci et epithelia et telas cylindricas, ex fibrino amorpho constantes, continens. Qua in re interdum accidit, ut fibrinum in urinam transgrediens modo in vesica, aut vesica vacuefacta coagulet, ita ut massae gelatinosae in fundo vasis reperiantur.

Urinae copia similiter atque in aliis febrilibus morbis minuitur; reagit plerumque acide, pondus specificum ejus augetur, 1015—1028. Quod ad compositionem urinae attinet, multum albumen per totum morbum in ea reperitur; quantitatem fluctuare inter 8,2 et 12,5; 17,5 et 24,8 p. m. Frerichs dicit. Becquerel reperit 11,9; Simon 15,0; 18,0 et 33,6.

Portio albuminis per diem edita inter 5 et 25 gramm. variat; plerumque inter 8 et 15 gramm. exhiberi Frerichs dicit; Becquerel reperit 9,71; Schmidt 3,92 et 11,59.

Cetera elementa urinae, acuto morbo Brightii procedente, plus minusve diminuuntur. Ureae copia, quatuor experimentis a Frerichs institutis, 7,9 vel 14,2 p. m. explevit. Becquerel reperit 11,6; Simon 7,63. Per diem 7,5 vel 12,4 gramm. solvebantur.

Acidi urici quantitas, quia albumen continet, subtiliter constitui nequit; saepe, sed non semper, diminuta reperitur.

Anorganica elementa urinae, ut fere fit, aliquantum diminuuntur, praecipue natrium chloratum, cujus vestigia vix relictia Heller saepe demonstravit. Frerichs per diem 5,3 et 6,9 gramm. salium reperit; Becquerel 5,38.

Non est eadem ratio urinae in chronico morbi Brightii processu; est enim plerumque subflava, aliquantulum turbida, levi odore. Pondus ejus specificum, morbo procedente, semper deminuitur: 1004—10012; reactio plerumque paullo acida, interdum neutralis, raro alcalica est. Si urina seponitur, sedimentum in fundo vasorum tarde et imperfecte oritur, quod constat ex epitheliis polyëdricis vesicae, epitheliis glandulosis tubulorum uriniferorum, fibrinis coagulalis cylindricis, quae initio morbi, si exsudatio fibrinae in tubulos uriniferos, quae ad id tempus totum epithelium habent, effunditur, cellulis tecta sunt. Sed si liquor canalibus, qui jam antea epitheliis suis nudati sunt, effunditur, cellulae non apparent, quam ob rem fibrinum plane aequale et perspicuum neque tectum, nisi raris granis guttulisque adiposis etc. Fibrinae per aliquod tempus

in tubulis uriniferis remanentis consistentia augetur, flavescit quoque, et cylindrorum extrema perspicue apparent. Acidum aceticum vim non exserit, nisi tandem imperfectamque. Epitheliis tubulorum uriniferorum jam pinguefactis, aut aliqua ex parte dilapsis, in coagulatis liquoribus guttulae adiposae aut rarae aut dense congregatae cernuntur. Atrophicis epitheliis glandularum coagulatis, cellulae friabiles reperiuntur. In chronici morbi exacerbationibus corpuscula sanguinis fibrinis coagulis tecta apparent. Processus exsudationis intensitas fibrinae coagulatae albuminisque copia satis certo constitui potest.

Quae quum ita sint, fibrina coagulata, ut fideles nuntii, de commutationibus renum certiores nos reddunt.

Quamquam Johnson fibrinae coagulatae ratione diversas formas morbi Brightii distingui voluit, tamen Frerichs non difficile esse dixit, omnes illas fibrinae coagulatae formas per varia ejusdem morbi Brightii stadia invenire. Corporum cylindricorum in urina hominis morbo Brightii affecti repertorum genus Lehmann (1) describit, quae cavos utres hyalinos cum lateribus efficiunt, crebro in rugas plicantur, et quasi circum axem involuta apparent. Membranam propriam tubulorum uriniferorum esse putat; Frerichs autem cavam fibrinam coagulam eam esse dixit, quae, pauca fibrina exsudata, in lateribus tubulorum uriniferorum formetur. Reinhardt (2) quoque nunquam fragmenta

(1) Lehrbuch der physiol. Chemie. II. Bd.

(2) l. c. p. 240. *et* *quidam* *des* *descriptio* *in*

cyindrica epitheliis tantum composita vidit, sed accuratioribus experimentis institutis, fibrinam quoque fundamentum, quo cellulae contineantur, efficientem adesse cognovit. Copia urinae, quamvis saepe et valde commutetur, tamen generatim magna, neque raro, praecipue morbo jam progresso, major est quam liquoris ingesti. Interdum autem, hydropsia aucta, urina paucis unciis exceptis, evanescit. Attamen semper solidorum elementorum, praesertim ureae et acidi urici et salium, inops est.

Albuminis portio 2,5 vel 15,0 p. m. est. Per diem cum urina inter 3 et 20 gramm. eduntur. Quod attinet ad id tempus morbi, quo urina plurimum albumen continet, difficile est, communia de eo constituere. Plerumque albuminis copiam initio morbi, quo exsudatio vehementius procedere solet, maximam esse, jam Christison rite asserit. Tamen evenit, ut albuminis quantitas renibus magis affectis augeatur, posterioribus stadiis initium valde superantibus. Hac inaequalitate secretionis albuminis demonstratur, intensitatem processus exsudativi, abs qua illa pendet, non tam morbi periodo, quam causis intercurrentibus determinari. Quae quum ita sint, necesse est, albuminis copiam, quae in urina reperiatur, semper observemus processum localem accuratius spectaturi, id quod in therapia prognosique maximi est momenti.

Quamvis albuminuria constantissime morbum Brightii comitur, tamen evenit, ut albumen per tempus evanescat; neve tamen veram sanitatem aegroto redditam

esse putes. Jam clarissimus Bright historiam morbi nobis tradit, in quo symptomata renum aegrotationem certe significarent, ne vestigio quidem albuminis reperto, quod post paucos dñum dies demonstrari potuit.

Christison, Malmsten, Johnson alique similes observationes tradunt, quibus comprobatur, exsudationem renum per tempus intermissam, brevi tempore interjecto, denuo reintegrari posse. His temporibus, quibus albumen evanescit, fibrina coagulata perpetuo dejecta quoad diagnosin maximi est momenti. Quanto renum degeneratio augetur, tanto ureae secretio diminuitur, ita ut vix dimidium, interdum tertia tantum vel quarta pars ejus copiae, quae integra valetudine secer-nitur, reperiatur.

Similiter acidum uricum diminuitur, sed neque tam aequaliter, neque tam intense.

Materiae quoque extractivae saliaeque morbo procedente plus minus perspicue deminuuntur. Pigmentum urinae eo cognosci posse Rayer et Heller dixerunt, quod acido nitrico aut acido hydrochlorato addito per-violaceum colorem accipiat.

Eas, quas modo diximus, praecipuas permutationes urina in acuto et chronico morbo Brightii recipit.

Jam modum spectemus, quo permutationes snpra significatae fiant!

Albuminis praesentiam plane enucleari puto exsudatione plasmatis sanguinis in tubulos uriniferos, quae ex duabus partibus systematis vasorum renalium oriri possit, ex glomerulis et ex vasis capillaribus, tubulos

uriniferos complectentibus. Plerumque exsudatio in glomerulos fit, qua ex causa albuminata modo in tubulos uriniferos injiciuntur, telis interstitialibus integris. Attamen dubitandum non est, quin et illa vasa capillaria (Bowmannii „portal system“) interdum hac exsudatione afficiantur. Qua in re difficile non est, fibrinam interstitialem abscessum constituere. Quod ad causas exsudationis attinet, omnia, quae hydrostaticam pressionem sanguinis in tunicas vasorum augent et diametrum luminum eorum amplificant, illam transsudationis mutationem efficere possunt. Secretio urcae diminuta sine dubio et in parte glandulosae substantiae renum deleta, et in anaemica sanguinis mixtura, quae morbo Brightii procedente comparere solet, posita est.

Non dubitandum est, quin praeter albuminuriam hydrops symptomatum degenerationi renum adjunctorum creberrimum esse soleat. Plerumque per aliquod tempus haecce degeneratio cum hydropicis in telam cellulosaam aut in diversa corporis cava factis effusionibus conjungitur, qua ex causa morbus Brightii hydropsiae creberrima fere causa est. Christison tres partes hydropsiarum Edinburgi apparentium morbo Brightii excitari computavit; in Germania, quae inter septemtriones et solis occasum patet, ter quintam partem hydropsiarum morbo renum effici Frerichs observavit. Verum enim vero, licet gravis et mortifer morbus sit, accidere posse, ut per ullam ejus periodum ne tantillum quidem telae cellulosaae infundatur, jam Cl. Bright dicit. Quam saepe hydropsia adsit vel non adsit, non-

dum potest certis numeris computari. Neque raro fit, ut anasarca demum caussa sit urinae perscrutandae morbique dignoscendi. Ex quadringentis triginta morbi Brightii casibus trecenti septuaginta sex simul cum hydropsia apparebant, quinquaginta quattuor hydropsiam non ostendebant. Casus igitur, qui sine hydrope finiuntur, ab iis, quibuscum hydrops conjungitur, septuplo superantur. Hydrops, qui cum morbo Brightii conjunctus apparet, semper primo ut oedema aut anasarca erumpit et serosis cavis praetermissis, initio tela cellulosa subcutanea continetur. Aegrotantes aut aequaliter toto corpore aut paucis locis intumescunt. Illud plerumque accidit, si morbus acute ac importune crescit, scarlatinam et vehementem catarrhum etc. sequens. Hoc fieri solet, morbo chronice lenteque procedente. Qua in re primo oedematosi tumores faciei, pedum, tegumentorum ventris, scroti etc., crebro variantes se ostendunt. Morbo procedente, aqua in serosa cava infunditur: Peritoneum, pleurae, pericardium, arachnoidea cerebri, arachnoidea medullae spinalis, ventriculi laterales opprimuntur. Rarius quam anasarca cum morbo Brightii ascites et quod rarius etiam est, Hydrothorax conjunguntur, quem oedema pulmonum sequi solet. Hoc etiam seorsim se ostendere potest. Hydropsiae cerebri ejusque tunicarum rarissimae sunt.

Pondus specificum exsudati liquoris minus esse solet, quam in aliis hydropsiis. Albuminuria exorta, plasma sanguinis in albumen, quod renibus foras secernitur, et in solutionem salinam, quae vasis capillaribus peritonei

et pleurarum etc. intra secernitur, dividi Schmidt (1) dicit. Quanto plus albuminis secretionem renum amittitur, quanto magis serum sanguinis abundat aqua, tanto magis exsudata hydropica albumine egent. Attamen nonnulla vasa capillaria, quamvis in eadem causa sint, constanter plus albuminis exsudent, quam alia; qua in re ordo capillarum est pleurarum, peritonaei, membrarum cerebri, telae cellulosa subcutaneae.

Liquor hydropicus renibus degenerantibus peculiarem formam obtinet urea admixta, quam Nysten (2) jam anno millesimo octingentesimo decimo invenit in liquore hominis ascite laborantis, Guibourt anno millesimo octingentesimo tricesimo tertio in aquosis effluviis hominis laborantis morbo Brightii, Barlow in liquore ventriculorum cerebri viri eodem morbo affecti, qui hydropsia non laborans, inter coma mortuus est. Postea urea saepe ostendebatur, et raro frustra quaerebatur.

Frerichs saepe in hydropicis liquoribus cadaverum frustra uream quaerebat, semper autem loco ejus ammoniacum carbonicum, in quod soluta urea mutatur, invenit.

Hydrops, quum tam crebro appareat, fortuitam complicationem morbi Brightii sistere nequit; nonnullae tamen historiae demonstrant, nexum causalem horum morborum nec esse constantem nec necessarium.

Tres sunt causae, quibus hydrops cum morbo Brightii cooriatur: concentratio sanguinis diminuta; hy-

(1) Charakteristik der epidem. Cholera.

(2) Journ de chim. med. e. Ser. Tom III.

drostatica sanguinis pressio in tunicas vasorum aucta, paralysis et aucta porositas tunicarum vasorum capillarium.

His tribus caussis inter se conjunctis res implicatior et iudicium difficilius est.

Persaepe cum morbo Brightii nonnulla symptomata conjunguntur, quorum initium in sanguine excrementitiis urinae elementis contaminato quaeri solet. Uraemiae nomine haec symptomata significantur, praecipue actiones centri cerebro-spinalis impediunt. Attamen alios quoque casus causantur, quibus anomaliae secretionis comprobantur. Frerichs duas Uraemiae formas distinguit: chronicam et acutam.

Morbus chronicus victimas paullatim et inopinato adgreditur, fere semper vitam auferens. Saepe jam initio morbi Brightii vultus motusque aegrotantium tardos segnesque observantur. Hebetibus capitis doloribus atque torporibus laborant, oculi inertes languescunt, obli-viosi dissolutique vitam agunt, motionibus lentis atque ignavis. Quae morbi tentationes, urina largiore secreta, diminuuntur, quin etiam per tempus evanescent. Interdum autem graviores fiunt, stupore usque ad coma paullatim crescente. Lethargia aucta, respiratio stertorosa fit et ad extremum faucibus morientium spiritus illiditur. Saepe ante mortem manuum tremor, convulsiones musculorum faciei, hypercineses etiam clonicae per omnes musculos animales diffusae conspiciuntur.

Hic chronicus morbus Brightii maxime communis, per nonnullas hebdomades durat, aut per tempus desi-

stit et revertitur, priusquam mors accedat. Omnium periculosissimus, plerumque certus nuntius lethiferi renum morbi exitus, quia, causam habet in secretione urinae semper deminuta propter mutationem organorum procedentem.

Uraemia acuta subito et inopinato irruit, statim turbationibus sine prodromis summa cum intensitate apparentibus. Tres sunt earum modi, modo depressio functionum cerebri, modo irritatio medullae spinalis observatur, modo haec symptomata confunduntur.

Si acuta Uraemia ex depressione functionum cerebri nascitur, aegrotantes plerumque post brevem prodromum: doloris capitis, vertiginis, nauseae, vomitus aut deliriorum unius generis, subito comate devincuntur, ex quo mox expergefieri non possunt. Aut facies, quod plerumque fit, pallescit, et pupilla non mutata splendidissimum lumen paene non fugit; aut circumscripto rubore malae suffunduntur, conjunctiva injecta, pupilla dilatata, palpebris lurido squalore contaminatis. Aeger sexaginta ad nonaginta pulsus praebet. Respirationis stertor non gravibus gutturi sonis constat, ut in apoplexia sanguinea velo palatino vibrato existunt, sed acutioribus sonis, qui eo efficiuntur, quod aër exspirandus palato duro labiisque illiditur.

Si acuta Uraemia ex irritatione medullae spinalis nascitur, repente convulsiones apparent ad similitudinem earum, quae in eclampsia et in epilepsia observantur, omnino accedentes. Qua in re aegrotantes aut

mentis suae compotes aut comate et respiratione stertorosa affecti sunt.

Acuta Uraemia saepe apparet, secretionem urinae subito oppressa, ut fieri solet in eo morbo Brightii, qui Scarlatinam et typhum sequitur. Prognosis laetior est, quum laborantes saepe perfecte sanentur, attamen accidit, ut paucos post dies aut horas mors irruat. In chronico quoque morbo Brightii saepe inopinato haec Uraemia apparet, priusquam ipsa secretio urinae, quae causa est mali, cognosceretur.

Diagnosis Uraemiae acutae non semper facilis est; accidit enim, ut Apoplexiam sanguineam aut serosam, convulsiones [hystericas etc. eam habeas; non solum, quia saepe degeneratione renum valde progressa laborantes sine molestia res suas administrant, sed etiam quia multis in morbis tubuli uriniferi renum exsudato liquore implentur, secretionem impedita, quae res adhuc neque satis observata neque cognita est.

Praeter vulgares turbationes nervorum functionis jam descriptas saepe alienationes organorum sensuum, praecipue visus auditusque Uraemiam sequi solent. Maxime insignis est aciei oculorum deminutio, quae ad perfectam Amaurosin (uraemicam) augeri et modo tarde et paullatim, modo subito intra paucas horas crescere potest. L a n d o u z y (1) amaurosin constans albuminuriae symptoma esse dixit, quum e quindecim aegrotis tredecim amaurosi laborantes curasset,

(1) Archiv générale Nov. 1849. IV. Ser. Tom XXI.

quod veritatem excedere, recentissimis observationibus demonstratum est. Sonitum et tarditatem aurium Bright et Barlow inter treginta septem casus sexies, Frerichs inter unum et quadraginta casus quater viderunt. — Intoxicationem uraemicam eo tantum exsistere Frerichs dicit, quod urea in sanguine collecta intra systema vasorum apti fermenti vi in Ammoniacum carbonicum commutetur. Haec est noxia potentia illas functionum turbationes efficiens, quae in sanguinem injecta omnia symptomata, quae uraemica esse cognovimus, commovet. Fermento autem deficiente, sanguis diu uream sine incommodo continere potest. Hydrops deficiens Uraemiam adauget, quod facile explicatur, si id animo reputemus, quod effusiones aquae, semper opulentiores urea, quam sanguis, magnam illius noxiae rei partem ex circulatione removeut. —

Quum Cl. Bright et qui proxime eum secuti sunt, morbum renum ab ipso nominatum non solum plane definitum et certis signis designatum, sed etiam cum albuminuria et hydropse semper connexum esse putarent; postea observatum est, albumen, ut taceam de morbo Brightii, in nonnullis quoque aliis morbis apparere posse, quos Rob. Willis (1) primo in ordinem redegit.

Ex recentissimis observationibus licet intelligas, eos morbos, qui urinam albumen et fibrinam cylindricam continentem efficiant, complicationes morbi Brightii esse,

(1) Urinary diseases and their tractement. London 1838.

eo tantum discrimine interposito, ut alii morbum Brightii sequentes alii cum commoventes putandi sint.

Inter morbos affectionem Brightii sequentes primus est

Catarrhus vasorum aëriferorum.

Inflammationes catarrhales vasorum aëriferorum et quod ad eas pertinet communes chronici morbi Brightii comites sunt. Rayer septem partes eorum, quos curavit, iis laborantes vidit; Becquerel (1) in multis catarrhis multum albumen reperit; Reinhardt bis modicum albumen cum multis fibrinosis cylindricis vidit. Catarrhus raro acute et subito cum febris, dyspnoea etc. advenit, plerumque tarde, chronice manifestatur, valde vergens ad colliquativam blennorrhoeam. Plerumque morbo renum progrediente sine externa caussa ingruit, temper pertinacissimus et, therapia fere semper vano conatu tentata, saepe mortis caussa est. Quae quum ita sint, non dubium est, quin ii vasorum aëriferorum catarrhi, qui posteriora stadia morbi Brightii aggrediuntur, pro sequela depravationis sanguinis, quae albuminuria efficiatur, habendi sint.

Inflammationes membranarum serosarum atque organorum parenchymatosorum.

Morbo Brightii progrediente, persaepe, certe in tertia parte omnium mortiferorum casuum, inflamma-

(1) Becquerel, le séméiotique des urines.

tiones serosarum membranarum, saepe etiam pulmonum, ingruunt. Posterioribus in stadiis, quum sanguis elementorum firorum inops et cachexia orta sit, observantur hae inflammationes, quae eodem modo crescere videntur, quam in hominibus, sollicitudine, miseria, senectute morbis cum profusa secretione organicarum materiarum conjunctis et cachecticis, in quibus pneumonia persaepe apparet.

Inter serosas membranas pericardium rarissime afficitur, neque id accidit, nisi jam hypertrophia aut valvularum cordis vitia aderant. Simon (1) urinam viri triginta annos nati, cum signis pericarditis vehementissimae in nosocomium nostrum caritatis delati perquisivit. Quae urina pura et acide reagens erat, pondus ejus secificum 1023,5, fervefacta albumen ostendit, quod antiphlogosi fortiore adhibita evanuit.

Saepenumero exsudativa Pleuritis morbum Brighii sequens observatur, quae non raro occulte ingressa latet, donec exsudati copia percussione ostenditur. Bright, Gregory, Christison ejusmodi casus enarrant. Becquerel inter septemdecim pleuritidis casus tres reperit cum albumine. Egometipse in clinico Schoeuleinii hominem Pleuritide laborantem vidi, exsudato paene totum pectoris latus sinistrum occupante; urina acida et albuminosa erat.

(1) *Physiol. und pathol. Antropochemie* von Dr. F. Simon.
2. Bd.

Rarius eodem modo in peritoneao locum habet exsudatio inflammatoria, quae tunc saepe sine doloribus et vomitu totum peritoneum occupat, nonnunquam cum pleuritide conjuncta; nunc in serosis tegumentis hepatis, lienis aliarumque peritonei partium remanet. Cujusmodi casum in clinico eodem me observasse maxime gaudeo. Homo enim triginta tres annos natus ante annos complures quotidie in aqua operam faciens vehementer hydropem anasarca affectus erat. Speciem sani praebens ex nosocomio tunc dimissus, cum omnibus indicibus Peritonitidis rediit. Acida et albuminosa erat urina hujus viri, qui sex post dies mortuus est, uraemicis indicibus apparentibus renibusque atrophiae stadium ostendentibus. Hujus decursus causa nonnumquam punctio abdominis est, quae hanc ob rem in hydropsia ex morbo Brightii orta non institui debet nisi periculum adest. Saepissime autem ubique nulla externa peritonitidis causa reperiri potest.

Inflammatiō membranarum cerebri rarissime cum morbo Brightii complicata est, quae ex causa *B e c - q u e r e l* paucis in casibus albuminosam uinam vidit.

Pneumonia denique est gravis inflammationis processus, morbum Brightii sequens. Plerumque lobaris est, mox copiosam exsudationem commovens, quae largam et vehementem hepatisationem efficere solet. Quamquam multo rarius inflammatiō lobularis est, tamen Bright et Rayer nonnullos casus nobis tradiderunt. Pneumo-

nia saepe lente procedit, functiones non impediens, nisi occultissime. Frerichs hominem pneumonia mortuum vidit, cujus nephropathia, morbum efficiens, non erat animadversa, quia hydrops aberat. In alio quodam casu medicus nec pneumonia nec morbum Brightii cognovit. Similem historiam Becquerel nobis tradit, qui post mortem pneumonia in tertio stadio invenit, cujus ne conjectura quidem ei erat, qua in re morbus Brightii sine hydropo decurrit. Simon bis urinam in pneumonia perquisivit; in altero casu urinae pondus specificum fuit 1017,0, et albuminis copia 1,47, in altero pondus specificum fuit 1020,0, albuminis copia 0,50. Martinus Solon (1) inter viginti quattuor casus pleuropneumoniae viginti duos cum urina albuminosa se observasse refert. — Quae complicatio nephropathiae semper periculosissima est, non solum, quia saepe non animadvertitur, sed etiam, quia propter universam conditionem multa diligentia et prudentia curationi impendenda est, quae nihilominus saepe nil prodest.

Catarrhus stomachi et tractus intestinalium.

Actiones organorum digestionis morbo Brightii non raro impediuntur. Primo in stadio, praecipue ubi rapide morbus decurrit, plerumque vomitus apparet irritationis renum nervorum causa. Morbo procedente, digestionis perturbationes gravitate scrobiculi cordis,

(1) Willis, die Krankheiten des Harnsystems.

lingua subcanis aut subflavis sordibus tecta, acidis aut amaris ructibus, saepe etiam vomitu, plerumque pertinacissimo et omnibus therapeuticis remediis resistente, cognoscuntur. Quae praecipue in iis hominibus reperiuntur, qui acrioribus potulentis intemperanter abutebantur. Sex stomachi catarrho laborantium hominum duos albuminosam urinam reddidisse, Simon affert. Rarius perturbationes functionum tractus intestinorum in morbo Brightii curantur. Frerichs quinquies tantum eas vidit. Diarrhoeae plerumque in posterioribus stadiis morbi apparent, initio serosae, multa cum aqua, tum copiosissimae laborantem rapide conficiunt. —

Ex complicationibus morbi Brightii degenerationi renum praecedentibus eamque commoventibus primum mentionem faciamus

Morborum organorum circulationis.

Ad vulgares jam a primis observatoribus, Bright, Gregory et aliis significatas complicationes renum degenerationis commutationes cordis pertinent.

Ex omnibus partibus ejus apparatus, qui circulationem sanguinis efficit, maxime cor pathologice mutatum invenimus. Tertiam fere partem hominum morbo Brightii laborantium cor abnorme habere, non est, quod dicamus, si animo consideramus, ducentorum nonaginta duarum sectionum nonaginta duas fuisse, quae aegrotum cor ostenderent. Commutationes, de quibus diximus, erant hypertrophia, dilatatio, vitia valvularum, ex quibus

hypertrophia centrica ex unius aut complurium cavorum cordis, maxime sinistri, creberrima est.

Reinhardt quattuordecim morbos organicos cordis penitus perscrutatus est. Alienarum ab exsudatione ortarum materiarum libera erat urina duorum aegrorum, quorum alter manifesta insufficientia valvularum aorticarum atque hypertrophia cordis, alter hypertrophia cordis sine vitiis valvularum affectus erat. Omnes ceteri casus plus minus gravem et abnormem urinae statum ostendebant. Unius insufficientia et stenosi valvulae mitralis et cordis hypertrophia laborantis hominis urina albuminis vestigia atque aliquot fibrinosos cylindricos ostendebat, octo autem post dies plane ad normam redacta erat. Ceterorum undecim laborantium, qui omnes circulationem valde impeditam ostendentes dyspnoea et plus minusve diffuso hydrope affecti erant, duo urinam paullulum albuminosam, sed multis cum fibrinosis cylindris obtulerunt; ceterorum urinae plus albumen, fibrinosi cylindri, saepe etiam corpuscula sanguinis decolorata inerant. Ex his undecim secti sunt octo, qui haec ostenderunt: Ren feminae, quae stenosi et insufficientia valvulae mitralis, condensatione valvulae tricuspidalis, hypertrophia amborum ventriculorum laboraverat, et cujus urina parvum tantum albumen, sed permultum fibrinae cylindricae ostenderat, absolute degeneratus et valde deminutus, granulatus erat. In alio casu cum stenosi valvulae mitralis et hypertrophia renes primum stadium degenerationis Brightianae ostenderunt; in urina multae sed valde inaequales albuminis copiae,

numerosique fibrosi cylindri erant. In casibus quinque diversorum organicorum vitiorum cordis, in quibus magna dyspnoea et major aut minor gradus hydropis anasarca etc. aderant, urina semper haud parvam copiam albuminis et simul copiosos fibrosos cylindros continuit. In Sectione renes valde hyperaemici cogniti sunt, quae ex causa color eorum fuscus fuit. Alius hominis gravi hypertrophia totius cordis et chronico catarrho cum emphysemate conjuncto affecti renes hyperaemici et crassa lardo simili materia consistentes fuerunt. Quae quum ita sint, exsudationes renum, in morbis organicis cordis certe in quibusdam eorum periodis crebriores esse, quam vulgo persuasum habemus, atque Rayer et Becquerel auctoribus, qui jam albuminuriam in morbis cordis adesse dixerunt, concludere possumus, satis constat. Praesertim in renibus exsudatio tum fere semper apparere videtur, quum graves perturbationes circulationis et hydrops patent.

Quod attinet ad contextum vitiorum cordis et nephropathiae, non putandum est, mixtionem sanguinis Brightianam quodammodo ad hypertrophiam cordis crescentem conferre posse. Sola vis sanguinis diminutio cordis est, quae patet, simulac anaemia large procedit. Major hypertrophiarum cordis pars morbo Brightii progrediens, quo majus momentum ejus causale est, tanto magis morbi genus in circulationem sanguinis venosi vim habet. Insufficiencia et stenosis valvularum bicuspidalium, quae sanguinis confluxum in pulmonibus, impeditam vacuefactionem dextri ventriculi, activam ejus

dilatationem, insufficientiam valvulae tricuspidalis et, quod ex iis consequitur, impedimenta circulationis sanguinis in venis cavis et earum ramis commovent, hyperaëmiā renum afficiunt, itaque non rare morbum Brightii praeparant. Solam autem cordis hypertrophiam tum demum ad morbi Brightii progressum conferre posse opinor, quum diu permanens musculorum cordis energiam diminuit itaque sanguinis circulationem impedit.

Morbus Brightii cholera asiaticam excipiens.

Jam pridem id cognitum erat, in urina eorum, qui cholera laboraverant, in stadio reactionis saepe albumen reperiri; nuperrime autem id quoque animadversum est, una cum albumine fibrinae coagulatae cylindros apparere, itaque processum, quem morbum Brightii nominamus, commoveri.

Si actio cordis cholera laborantium excretionibus minutis reviviscit et pulsu accelerato cutis calescit, saepe indiciorum series se ostendit, quae nomine cholerae thyphoidis complecti solemus. Praesertim ab exsudationibus in parenchymate renum ortis causa eorum deducenda est. Haec cholera thyphoides nunc, quod vulgo fit, statim stadium reactionis cholerae sequitur, nunc nonnullorum dierum spatium intercedit, quo valetudo relatione bona est.

Prima et gravissima indicia status thyphoidis ex diligenti observatione secretionis urinae cognoscuntur, quae diutius, quam solet, opprimitur. Tertio demum

vel quarto die post stadium reactionis pauca urina turbida redditur, cujus subcanum sedimentum fibrinae cylindros continet. Fervescit hac urina, multum albumen desidit. Hamernigk duos cholerae thyphoidis *gradus discernit. In leviori gradu, quem Reinhardt et Leubuscher nomine sanitatis protractae descripserunt, symptomata paucos post dies evanescent, secretionem urinae aucta et albumine et fibrina paullatim decedentibus. Si renum actio, urina albuminata, constanter impeditur, alter gravior gradus, qui paene duas aegrorum partes morti tradit, cernitur. Raro albuminuria producta hydrops advenit, qua ex causa aegri omnia vulgaria morbi Brightii symptomata ostendunt, cujus modi duas historias Hamernigk (1) nobis tradit.

Quum Magendie, Bouillaud, Reinhardt, Leubuscher nervosa symptomata Thyphoidis ex nutritione nervorum propter abnormem sanguinis mixtionem mutata deducant, Oppolzer, Hamernigk, Frerichs cholerae thyphoidem uraemica intoxicatione effici putant, non solum ipsorum symptomatum genere, sed etiam commutationibus organorum, anatomico cultello et analysi chemica demonstratis, nitentes.

Simulatque cholerae thyphoidis symptomata, quae a symptomatibus uraemicae intoxicationis haud differunt, apparent, dubitandum non est, quin excrementitia urinae elementa aut ipsa aut soluta in sanguine adsint.

(1) Hamernigk. Cholera epidemica. Prag. 1850 pag. 125 et 126.

Aegros extremis vitae horis foetidum et plane urinosum odorem emittere, sudorem eorum largo ammoniaco impletum esse, sanguinem jam in stadio reactionis uream continere, cujus copia thyphoide progrediente augeri soleat, Hamernigk dicit. Frerichs in sanguine hominum thyphoide mortuorum constanter copiosum carbonatem ammoniacum, bis uream non solutam reperit. Hanc sanguinis contaminationem ex duobus processibus emanare, satis constat. Primo, si in stadio reactionis sanguis condensatus peripheriae corporis appropinquatur, necesse est, secundum leges diffusionis pars liquoris in tractum intestinorum infusi, qui uream et carbonatem ammoniacum (1) continet, resorbeatur. Gravior autem processus est exsudationis intra parenchyma renum, quae res ipsa cum acuta hujus organi degeneratione Brightiana plane convenit. Tubuli uriniferi renum in cadaveribus maxima ex parte fibrina coagulata obstructi reperiuntur. Frerichs hoc modo tubulos corticalis substantiae saepius obstructos vidit et pyramidum tubulos vacuos, dum Virchow exsudationis processum in papillis initium habere et ab iis ad pyramidum basin progredi invenit. Exsudata in tubulis plerumque amiorpha sunt; numquam epithelium glandularum adipose degeneratum cernitur, nisi processus inveteraverat.

Cholera progrediente mutationes cum symptomatibus morbi Brightii convenientes, a rebus noxiis exter-

(1) C. Schmidt's Characterist. der epid. Cholera.

nis non pendentes, certo permutatione sanguinis effectae apparent. Qua re renum affectio ad illas; etsi minus constantes inflammationes aliorum organorum, vaginae, uteri, cutis, pertinet, quae etiam sanguinis affectione effectae, cholera procedente vulgo existunt.

Morbus Brightii post Scarlatinam.

Secretio urinae albuminosae cum Scarlatina conjuncta est non semper in stadio desquamationis, ut priores putabant, sed saepe jam in acme morbi. Sic Reinhardt saepe a tertio tantum usque ad septimum diem albumen cum fibrina cylindrica in urina per eandem epidemiam reperiēbat, et interdum autopsia scarlatinosorum, qui secundo vel tertio die post exanthema exortum mortui erant, affectionem renum saepe maxime perspicuam ostendit.

Morbus Brightii in stadio desquamationis exortus plerumque cum hydropē conjungitur. Convalescentis facies tumet, et mox totum corpus hydropem anasarca inducit. Secretio urinae eodem tempore valde diminuitur, quin imo per dies plane intermittere potest. Urina badia, turbida, interdum rubra est, alias color sanguineus plane abest, albumen autem et fibrina coagulata copiose adsunt. Morbus saepe per menses chronice procedit. Hydrops autem cum Scarlatina complicatus etiam sine albuminuria observatus est. Ut de ceteris taceam, Philipp (1) in una eademque epidemia

(1) Casper's Wochenschr. f. ges. Heilk. 1840 pag. 562.

Scarlatinae Berolini sexagies hydropem sine albuminuria observavit, ne uno quidem aegro peremto.

Morbus Brightii sine hydropse jam in primis Scarlatinae stadiis se extendere solet. Saepe uraemiae symptomata, convulsionones et coma, quod mors sequitur, adjunguntur. Plerumque hae mortes nunc a febris vehemente, nunc ab exanthemate male diffuso aut repercusso, nunc a meningitide, nunc ab aliis morbis falso deducebantur. Veram causam invenies explorans, num urina albumen, num sanguis uream carbonatamque ammoniacum contineat, num in renibus fibrinosae exsudationes adsint.

In organis uropoëticis, morte hoc morbi processu inducta, commutationes cognoscuntur renum degenerationi primi et ordientis secundi stadii nullo modo dissimiles.

Renum affectionis exordium veram habet causam in mistione sanguinis mutata, quae exanthematici processus fundamentum est. Sicut vulgo inflammationes faucium, cutis commovet, ita pro natura epidemiae rarius aut crebrius exsudationis processum in renibus excitat. Externae hujus rei causae non sunt necessariae. Frerichs non raro hoc malum in prioribus stadiis crescere vidit, hominibus lectulum non relinquentibus. Non dubium est, quin perfrigeria inter desquamationem, quae cutem insolenter concitat, exorta initium hujus mali adjuvent, cujus rei multa exempla adsunt. Atamen Cel. Schoenlein etiam Scarlatinas novit, in quibus laborantes inter desquamationem sine damno sub

divo manere potuerunt. Praeterea constitutio quoque Scarlatinorum ad renum affectionem aliquid valere videtur, quare scrophulosos et cachecticos infantes praecipue aegrotare Frerichs dicit. Qua re id, quod jam Wells ait, explicatur, aliarum familiarum vix uni infanti morbum parcere, dum in aliis numquam appareat.

Ex posterioribus observationibus constituendum erit, utrum in hoc morbo, ut in Cholera renum affectio, etsi saepe levis, constans symptoma sit, an nephropathia solum singularibus conditionibus forsitan, praecipue in quibusdam epidemiis, commoveatur.

Morbum Brightii non solum exanthemate imperfecte efflorente adesse, neque post vehementissimas Scarlatinae species, jam Viesseux cognovit, qui hydropem et levibus et gravibus Scarlatinae formis se adjungere posse dixit; praecipue naturam epidemiae adhuc ignotam in hac re plurimum valere. Exstant epidemiae, quae renum affectionem rarissime ostendunt, quum aliis saepissime adjuncta sit, attamen nec in intensitate nec in externis qualitativis rationibus processus exanthematici caussa inveniri potest.

Morbus Brightii febris intermittens sequela.

Blackall (1) et Bouillaud (2) primi nonnullis exemplis explicuerunt, morbum Brightii febrim intermit-

(1) *Observ. on the nature and cure of dropsies.* Lond. 1818.

(2) *Clinique méd.* Tom III. p. 283.

tentem sequi posse. Traube (1) notavit, hominem aliquoties intermittente curatum lienis tumore et gravi hydropes laborasse; urinam badiam, puram, valde albuminosam, modicum numerum fibrinae cylindrorum continuisse. Frerichs casum nobis tradit, in quo febrim intermittentem quartanam, novem menses durantem, hydrops et morbus Brightii secuti sunt. Urinam albuminosam fibrinam coagulata cylindricam continuisse, renes initium secundi stadii ostendisse dicit, attamen morbum Brightii febris intermittente saepe commoveri negat. Dr. Finger (2) hydropem Anasarca et Asciten febrim intermittentem sequi vidit, albuminuria etiam interdum adjuncta, quae tamen una cum hydropes evanuit. Egometipse in nosocomio caritatis bis morbum Brighti intermittentis febris sequelam observavi. Prior historia est publicani quinquaginta annorum, qui octava hebdomade, antequam ad nosocomium venit, in febrim intermittentem quartanam incidit, cui quattuor hebdomades post oedema pedum, Anasarca femoris, Ascites, oedema scroti et praeputii se adjunxerunt. Urina turbidissima, crassa et rara penitus indagari non potuit, id quod dolco. Jam quinto die ante Idus subito suffocatione peremptus est. Cultello anatomico adhibito, lien valde dilatatus, tuberosus: hepar aeneo colore et granulosum; renes,

(1) *Annalen des Charité-Krankenhauses zu Berlin*. Ister Jahrgang p. 479.

(2) *Prager Vierteljahrsschrift* 1849. 3. Bd. pag. 4.

quorum substantia corticalis valde conspissata erat, degenerationis adiposae initium ostendentes conspecti sunt. Qua ex causa morbum Brightii adfuisse opinatus sum.

Altera historia juvenis est viginti septem annos nati. Tertia hebdomade antequam venit, in febrim intermittentem quotidianam inciderat, quae octo fere post dies in febrim intermittentem fragmentariam commutata erat, frigore sine sudore indicatam; anasarca, ascites, hydrothorax duas hebdomades post se adjunxerunt. Loco critici sudoris normalis anomalae serosae effusiones se ostendebant, quarum copiam semper cum paroxysmis cohaerere Ill. Schoenlein dixit. Lien valde dilatatus. Urina rara, fusca, turbida, albuminosa, copiosum pulveri simile sedimentum habuit, quod permulta decolorata et diminuta corpuscula sanguinis, paucos autem cylindros partim epitheliorum congregatorum renum, partim fibrinae continuit. Post decem dies denuo inspecta magis albuminosa fuit. Rubens floccorum sedimentum haec continuit:

- a) multas crystallos acidi urici,
- b) magnam copiam parvorum uniconcavorum corpusculorum sanguinis,
- c) maximam copiam minimarum plenarum cellularum, quae acido acetico adhibito unum vel tria grana effecerunt,
- d) modicum numerum cylindrorum fibrinae, qui partim corpuscula sanguinis, partim moleculas pigmenti, partim novas cellulas (vide c.) continuerunt.

Albuminis copia in urina reperta usque ad mortem, quae quattuor hebdomadas post receptionem vitam finivit, augebatur. Sectione renes secundum stadium degenerationis, quod supra descripsimus, ostenderunt, pauca loca adipose degenerata fuerunt, quod microscopio plane apparebat.

Quum febris intermittens sanguinis mixtionem valde mutet, putandum est, hanc esse praecipuam causam morbi Brightii, etsi tumores quoque et morbosae mutationes lienis atque hepatis praetermittendae non sunt, quum magnas turbationes in circulatione venarum ventris efficere possint.

Morbus Brightii typhi sequela.

Morbi typhosi, quorum posterioribus periodis facile exsudationis processus in parotide, pulmone etc. adjunguntur, nonnunquam etiam in organa uropoëtica incidunt. Albumen in urina typhosorum non raro conspicitur. Becquerel inter triginta octo typhosos octo vidit, quorum urina continebat albumen, quod per vices modo aderat, modo evanescebat, aut semper aderat; plerumque in acme morbi, rarius in deminutione apparebat, postea una cum febre evanescens. Albuminis copia plerumque parva erat. Oppolzer et Finger (1) urinam albuminosam in typho exanthematico non raro viderunt. Copia aut tertiam partem aut dimidium totius voluminis urinae explevit. In secunda periodo typhi saepe, id quod apud Hamernigk (2), albuminuria exstat, quae nunc sine

(1) Prager Vierteljahrsschrift. 1849. Bd. III.

(2) Prager Vierteljahrsschrift. 1846. Bd. II.

manifesta renum mutatione, nunc degeneratione Brightiana commota apparet. In clinico Schoenleinii decem typho abdominali laborantes observavi, quorum sex urinam albuminosam mittebant, tres jam prima hebdomade morbi, unus ab initio. Hae leves renum hyperaemiae, quae inconstantes aut continui comites typhi sunt, nonnunquam exsudationis processus fiunt, qui in tubulos uriniferos albumen et fibrinam transmittunt, eodem modo, quo in morbo Brightii vulgari. Tum albumine copiosiore multa fibrina coagulata apparet, cujusmodi urinam Frerichs inspexit, cujus quaeque gutta multam fibrinam coagulatam continuit. — Perversae mutationes, quibus sanguinis typhosi natura cognoscitur, hic, ut in Cholera typhoide, maturam ureae solutionem in carbonatem ammoniacum, itaque uraemicum veneficium efficiunt. Nephritis albominosa omnium typhosi processus stadiorum comes esse videtur. Christison historiam aegri nobis tradit, cujus quinto die cathetere educta urina permultum albumen continuit. Decimo die aeger obiit. Renes amplificati, mollissimi, in superficie extravasato sanguine maculati, substantia tubularis fusca. In sanguine urea reperta. Praeterea undecim typhos commemorat, qui subito convulsionibus et comate finiebantur, quae symptomata obstructione exsudativa parenchymatis renum effecta esse putat. Gregory (1) duos casus enarrat, qui jam inter nonum et decimum diem morte finiti sunt. Plerumque renum affectio tarde,

(1) The Edinb. med. and surg. Journ. Vol. XXXXI.

nec raro demum in convalescentia apparet. Traube historiam aegri nobis tradit, cujus urina duodecimo die morbi albumen ostendit, quod postea evanuit, paucos post dies oedemate extremitatum inferiorum apparente. Vicesimo nono die mors supervenit. In substantia corticali renum numerus abscessuum, partim sejunctorum, partim congregatorum, hyperaemica corona circumdatorum conspectus est, inter quos recentes firmac infiltrationes ejusdem ambitus erant. Et in multis tubulis uriniferis, et in urina perspicua fibrina coagulata cylindrica erat. Frerichs casum vidit, in quo affectio tertio decimo die exanthematici typhi initium habuit, et quinto decimo jam mortem attulit. Alter casus typho abdominali ortus, quartam post hebdomadem, ilei ulceribus plane sanatis, pneumonia secundaria mortifera finitus est. Renes dilatati erant, substantia corticalis conspissata, compressa crassum rubidum succum edidit, in quo multa decolorata cylindrica fibrina coagulata microscopio cognita est. Pyramides aequaliter rubebant. Vesica pallidam valde albuminosam urinam multis cum fibrinae cylindris continuit. Hydrops affectione renum progrediente raro adest. Oppolzer et Finger nonnunquam eum viderunt. Duemmler inter morbos, typhum in Silesia superiore sequentes, saepissime hydro-pem, praecipue anasarca et asciten vidit, interdum etiam morbum Brightii. Saepe processus prospere finiri videtur; albumen una cum feбри ex urina evanescit et convalescentia typhi vulgari modo fit.

Morbus Brightii gravidarum.

Nuper demum scrutationibus, quas Devilliers et Regnauld apposuerunt, medicorum animi ad albuminuriam inter graviditatem attentī sunt.

Primum species aliqua ejus est, quae cum morbo Brightii non est conjuncta, sed ex catarrhali incitatione aut ex blennorrhoea organorum uropoëticorum pendet. Quae saepissime in puerperis cernitur, attamen albumen plerumque post quartam diem evanescit.

Simplex albuminuria (sine catarrho) et morbus Brightii gravidarum modo gradu differunt. In plurimis aegrotis, albuminuria crescente, sub finem graviditatis aut inter partum, et aliquot dies post eam, fibrinam coagulata in urina reperiēs. Litzmann (2) septies et tricies albuminuriam observavit; certe dimidium horum casuum ad illam catarrhalem formam, tredecim ad morbum Brightii pertinere putat.

Qua in periodo graviditatis albuminuria incipere soleat, difficile est explicatu. Plerumque inopinato crescit, nullo indicio exsudationem in parenchymate renum incipientem nuntiante. Symptomata morbi Brightii plerumque non animadvertuntur, qui fere omnia etiam in graviditate normaliter decurrente apparent, ut dolores in regione lumborum, nausea, vomitus, anasarca extremitatum inferiorum. Insuper non raro omnino desunt, nullo symptomate imminens nuntiante.

(1) Recherches sur les hydropsies chez les femmes enceintes, Arch. génér. 1848. 7. 16. 17.

(2) Deutsche Klinik. 1852. No. 19—31.

Ex hydrope orto initium nephropatiae certe concludi non potest, etiamsi haec postea sine dubio appareat, quum eodem jure ex diversis caussis hydropis initium pendere queat. Nihil aliud ac urinae habitus id constituere potest. Litzmann numquam hunc morbum ante octavum mensem graviditatis vidit. Devilliers et Regnauld bis jam sexto mense eum observaverunt. Si jam in primo graviditatis dimidio urina albuminosa reperta sit, fere semper catarrhalem incitationem tubulorum uriniferorum aut, si re vera morbus Brightii adsit, complicationem, quae jam ante graviditatem exstiterit, causam esse opinor. Interdum morbus haud multum ante partum apparet, inter partum ipsum Litzmann numquam initium ejus certis argumentis probare potuit; si urina inter partum albuminosa fieret, pituitam purulentam ex urethra aut vagina ortam causam esse observationis ejus probaverunt; eodem modo explicat praesentiam albuminis inter puerperium. Copia albuminis in urina pro majore aut minore intensitate processus in renibus decurrentis major aut minor est; partu appropinquante valde augeri solet, etiam inter partum augmentum monstrari potest, quod forsantur turbationibus circulationis, quae doloribus puerperis efficiuntur, commovetur. Partu facto albumen plerumque mox evanescit; Frerichs aliquando duos post dies nil nisi vestigia ejus invenit, Lever etiam trigesima sexta hora post partum nullam urinam turbidam vidit. Si chronicus morbus Brightii post partum apparet, saepe complicationem jam ante conceptionem adfuisse opinor,

quamvis haud diffiteor, degeneratione renum inter graviditatem progressa cum effici posse.

Hydrops in morbo Brightii gravidarum omnino deesse potest; si adest, difficilis est distinctu ab anasarca, qui graviditatem sine albuminuria tam saepe comitatur. Unicum suspectum symptoma est localisatio hydropis in superiore corporis parte, facie, extremitatibus superioribus, serosis cavis magis affectis. Unicum certum criterium major copia albuminis et coagulatae fibrinae in urina praebet.

Gravissimus processuum secundariorum, qui morbum Brightii gravidarum sequuntur, uraemica intoxicatio est, nomine Ecclampsia parturientium jam pridem cognita et reformidata. Jam Cel. J. F. Osiander oedematosum tumorem faciei et manuum ecclampcticis gravidis nunquam deesse dixit. Albuminuriam gravidarum cum convulsionibus constanter conjunctam esse *Lever* primus cognovit, quod *Devilliers* et *Regnauld* probaverunt. Praeter albumen semper fibrinam coagulata adesse *Frerichs* primus adnotavit. *Litzmann* ter ammoniacum carbonicum in sanguine vidit; sin uraemicae intoxicationis symptomata deerant, sanguis hoc veneno mixtus non erat. Uream nec in sanguine, nec in sero scarificatione oedematum effuso vidit. In aëre expirato apud unum tantum aegrum ei accidit, ut ammoniacum cognosceret, praecipue statim post convulsiones. Semel statim post partum sudoris guttae, quae in fronte conspectae sunt, reactionem alcalicam ostenderunt. Quibus observatis, non dubium est, quin

Ecclampsia parturientium non solum ad morbum Brightii eandem rationem habeat, quam convulsiones comaque, sed etiam uraemica intoxicatione efficiatur, quacum per symptomata plane invenit. Plerumque ecclampsia denique sub finem graviditatis apparet, rarissime autem sit, ut multo partum antecedit vel eum sequatur. In puerperio praesertim tempus, quo secretio in mammis apparere solet, periculosum esse videtur. Ubi processus in renibus non ita crescit, ut excretio uraeae valde impediatur, convulsiones desunt. Qua ex causa fere dimidium gravidarum albuminuria laborantium servatur, ut observationes probant. Devilliers et Regnauld e viginti gravidis morbo Brightii laborantibus, undecim ecclampsia correptas viderunt, Litzmann e tredecim septem. Ecclampsias eodem loco nunc multas, nunc nullam offerri constat, quod ignostis aëris conditionibus effici opinor.

Saepe uraemica intoxicatione symptomata moventur, quae fere omnia inter prodromos ecclampsiae esse dicuntur sed sine illa unicum indicium sanguinis venenati manere possunt. Jam supra haec symptomata, in quibus vehementis dolor capitis, torpor, Amaurosis, Amblyopia, Hemeralopia, nausea, vomitus et alia sunt, uraemicam intoxicationem sequi vidimus. Uraemia inter partum demum crescente, nonnumquam praeter illa symptomata tristitia animi, immanitas quaedam aut melancholia gravidarum frigoras cum doloribus repetita cernuntur.

Uraemia et matris et foetus vitae imminet. Nonnullis,

medicis plus dimidio aegrarum mors eripuit; quin etiam diligentissima curatione adhibita quarta matrum pars perire solet. Causa morbis aut sanguis venenatus, qui nervorum actiones turbat, aut secundariae anatomicae cerebri vel pulmonum laesiones, aut vires corporis exhaustae, praesertim in Hydraemia, sunt. Nonnunquam lacerationem uteri aut vaginae proximam causam mortis fuisse putabant medici. Etiam eclampsia sublata conservatio aegrotae nondum certa est. Interdum exitus lethalis extravasatis sanguinis inter convulsiones et in cerebri substantiam aut ventriculos ortis et consecutiva encephalomalacia commovetur, quod praecipue tum metuendum est, quum eclampsiam paralyses partiales secutae sunt. Cel. Demnan et alii credunt, facile peritonitide eas puerperas corripì, quae parientes eclampsia laborent. Tertiam partem eclampsiarum finitarum febres puerperales mortales subsequi, Kiwisch dixit. Anatomicae mutationes, quae in renibus gravidarum morbo Brightii peremtarum cognoscuntur, plerumque priora morbi stadia indicant. Microscopio non adhibito, saepe certa cognitio exsudatorum in tubulis uriferis non contingit. Raro renes atrophici et granulationibus tecti cernuntur. Foetus vitam uraemicae intoxicationes gravidarum paene magis adgrediuntur, quam matris, quare putandum est, tertiam infantium partem exanimem in lucem edi. Modo semel vel bis eclampsia intrante vitam antea vigentem extinctam vides, modo, etsi decimo vel duodecimo impetu facto, vivi infantes nascuntur. Etiam si contigerit, in graviditate uraemiae

symptomata tollere, infantes, qui inter ipsos impetus vitam non perdidērunt, plerumque paucis diebus post in utero moriuntur.

Mortem plerumque ammoniaco carbonico in circulationem foetus transgresso commoveri Litzmanni duae observationes probant. Sed praeterea etiam alias causas, turbationes circulationis uteri inter impetus ortas, compressionem nonnullorum foetus membrorum, doloribus spasticis diu durantibus effectam, mortem inferre posse, persuasum habeo. Infantes ab eclampticis matribus nati fere semper valde lividum habitum praebent et saepe, id quod apud Cazeaux, paucos post dies spasmis pereunt. —

Quod ad nephropathiae gravidarum exordium attinet, praesertim et mechanica coacervatio sanguinis venosi in alvo, et mutata sanguinis mixtio respiciendae sunt. — Morbus Brightii, in multiparis apparens, paucis exceptis, recidivus morbus jam in prima graviditate ortus esse videtur. Quinque earum gravidarum, quas Litzmann morbo Brightii correptas vidit, geminos peperunt; aliarum uterum copiosus liquor amnii aut magnus foetus aut duo extenderunt, aut ultimo mense in cavo abdominis insolenter hic erectus fuit; quattuor feminarum pelvis coarctata fuit. Saepe autem hae conditiones sine albuminuria aderant. Alia causa mechanicae originis celeritas est, qua albumen ex urina evanescere solet, simulac, utero vacuefacto, circulatio sanguinis restituitur. — Huic additur, quod gravidarum sanguis magis aquosus et fibrinosus quam normalis

est. Albuminis et corpusculorum rubrorum sanguinis copia diminuta est, decoloratis corpusculis auctis. Ceterum quamquam haec abnormis conditio sola albuminuriam gignere non posse videtur, tamen, circulatione renum parum turbata, discrimen sistere opinor.

Morb us Brightii abusus diureticorum acrium sequela.

Cantharidibus, terebinthina interne et externe adhibitis et balsamo copaivae, cubebis et similibus medicamentis, interdum renum status evocatur, cum mutationibus primi stadii morbi Brightii plane conveniens. Urina praeter corpuscula sanguinis albumen et cylindros fibrinae continet. Quarum mutationum gradus et ex dosi horum medicamentorum et praesertim ex individuis conditionibus pendet, quum saepe jam parvae doses sane perspicuas ejusmodi mutationes in organis uropoëticis gignunt. Renum affectio, medicamento intermisso, plerumque satis celeriter evanescit, attamen accidit, ut illorum medicamentorum usus diuturnam albuminuriam efficiat, quacum interdum consecutivus Hydrops conjungitur.

Bouillaud (1) nuper ostendit, emplastris cantharidum majoribus applicatis, fere semper albumen in urina apparere, quod semel per quattuor hebdomades cernebatur. Reinhardt aliquando bis balsamo copaivae adhibito longinquam albuminuriam cum hydropse

(1) *Revue médico-chirurg.* de Paris Janv. et Fevr. 1848.
Arch. génér. de med. 4. e Sér. T. 17.

conjunctam vidit. Alias cubearum et balsami usus subacutum et mortiferum morbum Brightii commovit. Utrumque hominibus debilibus accidit.

De digitali, squilla et aliis vegetabilibus diureticis certae observationes desunt. Attamen non est, cur dubitemus, quin apud homines cachexia et renum affectione jam laborantes malam vim in organa uropoëtica exerant.

Quum conati simus, eas morborum formas indicare, in quarum decursu singulares mutationes morbi Brightii observatae sint, jam eos casus perspiciamus, in quibus nihil in urina cernitur nisi albumen, renibus penitus non laesis. Caussae, etsi non semper certe cognosci possunt, diversae esse videntur.

A. Sunt sani homines, qui per tempus, praesertim coena largiter hausta aut systemate vasorum vehementer incitato, albuminosam urinam reddant. Simon (1) urinam hominis sani et validi viginti sex annos nati albuminosam vidit; Frerichs duos juvenes vigentes, in quibus idem observatum est, cognovit. Becquerel et Schmidt (2) ejusdem modi observationes traderunt. Urinam albuminosam interdum alimentis quibusdam, pane male tosto, cibo pingui e farina parato, aut turbationibus digestionis levibus effici posse, Cel. Canstatt (3) putat. Clemens (4) hanc albuminuriam

(1) Med. Chemie. Bd. II. p. 382.

(2) Characteristic der Cholera. p. 117.

(3) Specielle Pathol. und Ther. Bd. I pag. 182.

(4) Prager Vierteljahrsschrift Bd. I p. 83.

saepe in hominibus plane sanis per dies manentem et sine vestigio evanescentem vidit. Hensch per annos quattuor juvenem curat, qui etsi semper multum albumen una cum urina reddit, tamen numquam hydropicus fuit, nec alia symptomata ostendit, quam crebros dolores membrorum (num rheumaticos?) et anaemicum faciei colorem. Qua in re non est omittendum, albumen salibus non deminutis apparere, quae e contrario saepe augentur, qua ex causa pondus specificum hujus urinae albuminosae idem est ac cujusvis urinae normalis.

B. Saepius albuminuria simplex cum organicis vitiis aut morbis, hyperaemiam renum commoventibus, conjuncta est. Sic corde affecto ex circulatione sanguinis impedita et ex sanguine in systemate venarum corporis stagnante renum vasa nimis complentur, quod postea plasmatis sanguinis exitum commovet, uti in extremitatibus exsudationes majore vena obstructa effectae tam saepe oriuntur. Diffusa hyperaemia renum sic exorta saepe, si mox finitur, desinit, mutationibus structurae hujus organi non relictis. Saepe vero statim in morbum Brightii transit, una cum albumine paulatim parvis copiis fibrinae secedentibus, quae coagulata in tubulis uriniferis degenerationem adducit. Quare albuminuria simplex ab exsudationis processibus morbum Brightii commoventibus, gradu tantum discrepat. Eadem est albuminuria simplex gravidarum, et quae cum chronicis et acutis pulmonum morbis, circulationem pulmonalem impredientibus, ut cum pneumonia, pleuritide, emphysema, bronchiectasi, nonnullis hepatis mor-

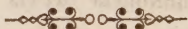
bis et aliis conjuncta est. Ut de aliis taceam. Cel. A b e i l l e inter septuaginta quinque pneumonias vi-
cies septies albuminuriam reperit, fere semper initio
inflammationis deficientis, aut pullo antea, praesertim si
magnis dosibus tartari emetici morbum tractaverat.
Has albuminurias simplices critica naturae vi commotas
esse dicit. Contra haec albuminuria medico novos ti-
mores injicit, quia saepe morbi Brightii prodromus ha-
bendus est. Itaque ne eam negligas. Aegrotis ab om-
nibus rebus, quae hyperaemiam renum augere possint,
interdicas. Paralysis medullae spinalis nervis vasomo-
toriis debilitatis albuminis secretionem commovere
posse, id quod apud C a n s t a t t, F r e r i c h s
emendat, dicens, hac in re verum albumen non adesse
in urina, quae morbo medullae spinalis neutralis aut
alcalica fit, et hac ex causa, si coquitur, salibus phos-
phoricis turbatur.

C. Una cum omnibus morbis febriculosus et inter-
mittentibus saepe albuminuria brevis apparet, ut in pro-
cessibus exanthematicis (morbillis, Scarlatina, Variola)
in typho, praesertim in stadio ejus ultimo, in cholera,
febribus hecticis, rheumatismo acuto et aliis. Difficile
hac in re est discretu, num activa an passiva hyper-
aemia, an mutata sanguinis mixtio hoc symptoma efficiat.
Hydraemiam symplicem, quam multi albuminuriae caus-
sam esse putant, neque urinae albuminosae, neque hy-
dropicarum exsudationum satis idoneam causam esse Fre-
r i c h s dixit; quamquam utrique organa aptiora reddit, tamen
praeterea alia causa opus est, quae circulationem sanguinis

in capillaribus turbet. Albumen per tempus in acutis morbis tempore acmes adesse Canstatt putat; coaguli copia hic numquam octavam liquoris partem superat, pondus specificum urinae mutatur, hydropis symptomata desunt. Albuminuriam rarissime febris acmen esse, Clemens dicit; albumen tum subito satis copiosum in urina apparet, et tardissime desinit. Sedimenta larga plerumque acidi urici aut ureae saepe adsunt, neque iis sublatis pondus specificum diminuitur.

D. Secretione lactis impedita. Walter (1) feminam se observasse narrat, quae, sinistra mamma hyperthrophica extirpata, urinam reddidit sedimenta copiosa acidi urici efficientem, albumine abundantem. Novem diebus post secretio lacis in dextra mamma denuo apparuit, albumine simul sine vestigio ex urina evanescente.

(1) Arch. f. physiol. Heilkunde 1846. p. 75.

V I T A.

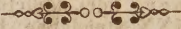
Natus sum ego, Davides, Fridericus, Ludovicus, Richardus Weydener, fidei addictus evangelicae, D. VIII M. Februarii a. h. s. XXX Stendaliae, Palaeomarchiae oppido, patre Friderico jamdudum beato, matre Carolota e gente de Grousilliers, quam deus benignus adhuc vivam mihi servavit servetque in posterum. Litterarum primitiis in schola urbana imbutus anno aetatis decimo in Gymnasium Stendaliense, quod sub auspiciis viri doctissimi maximeque de me meriti Haacke floret, receptus sum. Anno h. s. II. maturitatis testimonio instructus mense Aprili civibus instituti regii medico-chirurgici Friderici-Guilelmiani adscriptus sum et per quadriennium hisce interfui scholis:

Cel. Boehm de akiurgia, de ophthalmologia; Ill. Casper de medicina forensi et de arte formulas medicas rite concinandi; Ill. Dove de physice et meteorologia; Exp. Ebert de morbis infantum; Exp. Elsholtz de delectu militum, de morbis simulatis et dissimulatis; Beat. Hecker de encyclopaedia et methodologia medica, de Celsi libris; Ill. Juengken de chirurgia generali, de laesionibus; Ill. Langenbeck de tumorum pathologia et diagnostice; Exp. Lauer de therapia generali, de semiotice; Ill. Lichtenstein de zoologia; Beat. Link de botanice, de historia naturali, de physiologia generali, de cryptogamis; Ill. C. Mitscherlich de chemia et anorganica et organica, de pharmacia; Ill. C. G. Mitscherlich de materia medica, de medicamentis excitantibus; Ill. J. Müller de anatomia universa et organorum sensuum, de anatomia comparata et pathologica, de physiologia universa et generationis; Cel. Preuss de historia; Ill. Romberg de pathologia et therapia speciali; Ill. Schlemm de osteologia, de splanchnologia, de syndesmologia; Beat. Schmidt de arte obstetricia, de institutis, quae nostri aevi humanitate ad sublevandam miseriam fiunt; Ill. Schultz-Schultzenstein de pathologia et therapia generali, una cum utriusque evolutionis historia conjuncta et observationibus illustrata; Cel. Troschel de fracturis et luxationibus; Ill. Weiss de mineralogia.

Artem cadavera rite secandi me docuerunt Ill. Mueller et Schlemm; artem fascias rite applicandi Cel. Troschel; in pectoris auscultatione et percussione dux mihi fuit Exp. Ebert; in exercitationibus medico-forensibus Ill. Casper; in operationibus in corporibus mortuis instituendis Cel. Boehm. — Clinicis medicis, chirurgicis, ophthalmiatricis, obstetriciis interfui virorum Ill., Cel. et Exp. Ebert, Boehm, Juengken, Langenbeck, Romberg, Schmidt, Schoenlein, Simon, Wolff.

Quibus omnibus viris summo pere de me meritis pio gratoque animo debitas habeo gratias semperque habebō.

Jam vero tentaminibus tam philosophico quam medico nec minus examine riguroso coram Gratoso Medicorum Ordine rite superatis, spero fore, ut dissertatione thesibusque publice defensis summi in medicina et chirurgia honores in me conferantur.

THESES.

1. Albuminuria non morbus, sed symptoma variorum morborum.
 2. In Hydropsia post morbum Brightii medicamenta diuretica acria non sunt adhibenda.
 3. Arsenicum morborum cutis inveteratorum optimum est remedium.
 4. Uterus morborum muliebrum fons primarius.
 5. Polypharmacia est filia ignorantiae.
-